

Verkostoitumisen merkitys

Teoriaa ja tutkimuksia verkostoitumisesta

ft Merja Kanervisto-Koivunen

1.12.2007

Verkostoituminen

- On sosiaalista ja aktiivista toimintaa, joka syntyy toistensa kanssa yhteistyöhön liittyneiden toimijoiden välillä.
- Verkostoitumisella viitataan myös kehitykseen, jossa yritysten aiemmin itse alusta loppuun suorittama tuotantoketju jakaantuu yhä useammin monen eri yrityksen yhteistyön varaan
- On eri toimijoiden liittymistä yhteistyöhön keskenään

...

- Verkostoituminen nähdään keinona hakea organisaatioille uusia toimintatapoja ja lisäresursseja toimintaympäristön muutoksista selviytyäkseen
- Verkostoituminen organisaatioiden välillä on lähtenyt pääosin tuotannollisista ja taloudellisista vaatimuksista ja oli aikaisemmin tilausten yhdessä tekemistä.
- Muutosten havaitseminen, ongelmien tunnistaminen ja niiden ratkaiseminen on herkempää erilaisten toimijoiden muodostamissa verkostoissa.

- • •
- Nykyisin kiinnitetään huomiota ihmisten väliseen vuorovaikutukseen ja sosiaalisiin kontakteihin. Yrittäjä on usein taitava verkostojen rakentaja ja verkostossa toimija.
 - Myös kunnissa ollaan muuttamassa toimintatapojaan yhä verkostomaisemmiksi, sopimus pohjaisemmiksi ja kehittämisorientoituneemmiksi. Kuntien toiminta perustuu yhä enemmän laaja-alaiseen yhteistyöhön, jota tehdään yritysten, kansalaisten ja järjestöjen kanssa.

...

- Verkostomaisessa dynaamisessa organisointiperiaatteessa, toimintaa ei määritellä hierarkkisesti eikä käskysuhteiden pohjalta, vaan vapaaehtoisesti rakentuvan yhteistyön pohjalta.
- Verkostot ovat löyhiä yhteenliittymiä, joissa toimijat liittyvät vastavuoroisuuden periaatteella edistääkseen omia tarkoituksiaan.
- Verkostoja on korostettu usein nimenomaan uuden paikallisen hallintatavan koordinoititapana.

...

- Verkostoituminen perustuu keskittämällä oma osaaminen parhaille alueille ja kilpailuedun saavuttamisella erikoistumalla.
- Ratkaisevana tekijänä on yritysverkostojen nk. keskusyrityksen rooli. Se toimii verkoston luoja, ylläpitäjänä, luomalla säännöt ja järjestelmät, joiden mukaan toimitaan.
- Yhteistyössä yritysverkostotasolla yritykset kehittävät tuotteiden ja toiminnan laatua liiketoimintaprosesseissa.

• • •

- Kun tuotanto jakaantuu useamman yrityksen vastuulle johtaa se parhaimmillaan toiminnan tehostumiseen ja kustannusten alenemiseen.
- Jokainen mukana oleva taho keskittyy kehittämään oman kenttensä osaamista huippuunsa.
- Verkostoitumisen ja sen yhteisen kehittämisen edellyttävän yrityksiltä tarkkaa tietoa kustannuksista, tuotteiden kannattavuudesta, kustannusten muodostumisesta sekä uudenlaista avoimuutta edellä mainittujen tietojen suhteen.

Verkostossa toimija

- Asiantuntijoiden verkostotyyppinen organisoitumien tietämyksen hyödyntämiselle ja syventämiselle saattaa olla tärkeää.
- Verkoston tyypillisiä toimintamuotoja ovat yhteisistä tarkoituksista, pelisäännöistä ja tavoitteita sopiminen, säännölliset kokoontumiset ja yhteiset kehityshankkeet.
- Joustavuus nähdään verkoston eräänä etuna.

...

- Ryhmän osaamisen kehittäminen voi koskea tiivistä ryhmää, joka toimii tiiviissä yhteistyössä. Tällöin haluan tarjota samat tiedot, samat käsitteet samanaikaisesti asian ymmärtämiseen.
- Verkostoyhteistyö antaa mahdollisuuksia toiminnan kehittämiseen uuden tiedon ja työhön saatavan uuden kipinän kautta. Samanlaisten ongelmien kanssa työskentelevien ihmisten tapaaminen antaa tukea ja rohkaisua työhön. Ominaista verkostoyhteistyölle on se, ettei se aja yksittäisen toimijan etua, vaan pyrkii tuomaan hyötyä kaikille verkostossa toimiville.

...

- Onnistunut verkostoyhteistyö edellyttää toimijoilta yhteisten tavoitteiden eteen ponnistelua ja tahtoa rakentaa kumppanuutta. Organisaatioiden yhteen liittyminen edellyttää myös kykyä omaksua uudenlainen yhteistyökulttuuri.
- Yhteen liittyneet organisaatiot kokevat yhteistyön kannattavampana kuin yksintoimimisen. Kumppanuus edellyttää vahvaa keskinäistä luottamusta ja sovittuja pelisääntöjä.

...

- Vastavuoroisuus on myös tärkeää verkostoyhteistyön onnistumisen kannalta.
- Järjestelmällinen suunnittelu ja kehittämismenetelmien hallinta on verkoston kehittäjän edellytyksenä verkostoyhteistyön edistämiseksi.
- Tärkeimpiä tunnusmerkkejä verkostomaiselle toiminnalle ovat luottamus, toisilta oppiminen, vastavuoroisuus ja pitkäjänteisyys.

...

- Yhteistyöosaaminen antaa yhteiselle työlle uutta sisältöä ja avartaa tarkastelutapoja.
- Verkostomainen toimintatapa on ominaista oppivalle organisaatiolle
- Työntekijäverkostojen ja läheisverkostojen dialogeissa muodostuu eräänlaista jaettua asiantuntijuutta. Kaikkien osapuolten väliin muodostuu yhteisymmärrystä. Näin myös yksittäisten toimijoiden mahdollisuudet ylittyvät.

Lähteet

- Anttiroiko, A-V., Haveri, A., Karhu, V., Ryyänen, A. & Siitonen, P. (toim.) 2003. Kuntien toiminta, johtaminen ja hallintasuhteet. Kunnallistieteiden laitos, TAY. Tampere University Press.
- Koivisto, T. & Mikkola, M. (toim.) 2002. Kohti oppivaa ja kehittyvää toimittajaverkostoa. VTT Publications 465. Espoo.
- Kokko, R-L. 2006. Tulevaisuuden muistelu. Ennakointidialogi asiakkaiden kokemina. Stakes. Gummerus. Vaajakoski.
- Kuivanen, R. & Hyötyläinen, R. (toim.) 1997. Kohti uudenlaisia yritysverkostoja. Monenkeskinen verkostoyhteistyön kehittäminen. Valtion teknillinen tutkimuskeskus. VTT Offisetpaino. Espoo.
- Laamanen, K. 2004. Johdan liiketoimintaa prosessien verkkona - ideasta käytäntöön. Laatukeskus. Helsinki.

lisää lähteitä

- Paukkunen, L. 2003. Sosiaali- ja terveystieteen yhteistyöosaamisen kehittäminen. Koulutuskokeilun arviointitutkimus. Kuopion yliopiston julkaisuja E. Yhteiskuntatieteet 103. Koipijyvä, Kuopio.
- Ruotsala, R. & Saari, J. 2004. Verkostoitumisesta voimaa. Oppimisverkot turvallisen työympäristön kehittämisessä. Työterveyslaitos. Helsinki.
- Seikkula, J. & Arnkil, T. E. 2005. Dialoginen verkostotyö. Tammi. Helsinki.
- Viitala, R. & Jylhä, E. (toim.) 2006. Liiketoimintaosaaminen. Menestyvän yritystoiminnan perusta. Edita. Helsinki.

Kysymyksiä ja kommentteja

Kiitos